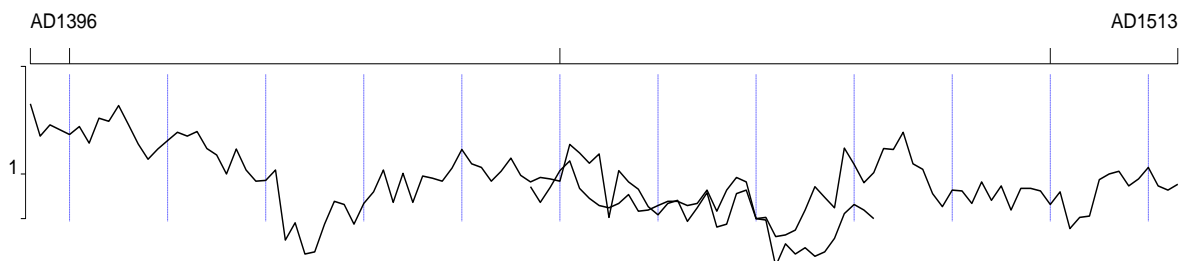

Dendrokronologisk undersøgelse af prøver udtaget fra tømmer fundet i forbindelse med arkæologisk undersøgelse, Saxegaardsgata 17, Oslo, Norge

NNU Rapport 63 – 2020

Niels Bonde

Saxegaardsgata. Årringskiver i synkron position

Dendrokronologi

Nationalmuseet
Miljøarkæologi og Materialeforskning

Norge

Oslo

Oslo kommune
Gnr/Bnr: 233/473

Koordinater: 59.9036259N, 10.7649456 E

Formål: Datering

Indsendt af NIKU

Prøver er udtaget af Håvard Hegdal, NIKU

Undersøgt af: Niels Bonde

NNU j. nr.: A9680, november 2020.

Resultatet kan frit anvendes ved henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for yderligere oplysninger mm. Rapporten kan endvidere lastes ned fra Nationalmuseets hjemmeside eller hjemmesiden www.nnuweb.dk, under Dendrokronologi.

Saxegaardsgata 17

To prøver undersøgt. Begge af fyrretræ (*Pinus sylvestris*). Tangentielt tildannede gulfplanker.

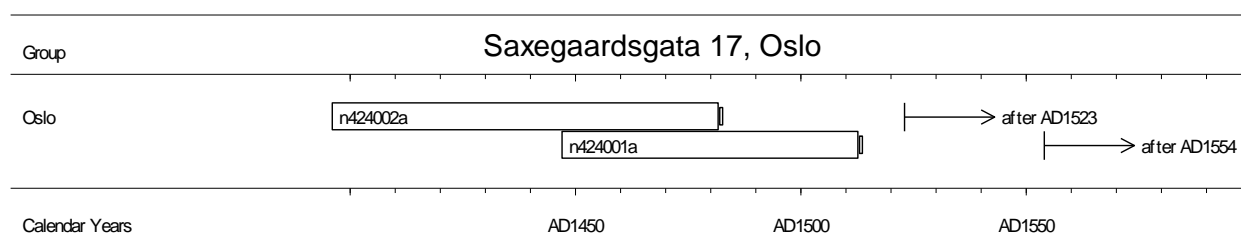
Begge prøver er udtaget som tværsnit (skiver).

Prøverne indeholder 67 (PD1116.1005) og 87 (PD1113.1005) årringe.

Ved visuel kontrol kan de to årringskuger kryds-dateres og sammenregnes til en middelkurve (n424m002) på 118 år, som dækker perioden AD1396 to AD1513. Der er ikke bevaret splintved på prøverne, og korrigeres der for manglende splint, kan det beregnes, at prøverne stammer fra to træer, der er fældet *efter* 1523 og *efter* 1554.

Formentlig er træerne fældet i anden halvdel af 1500-tallet!

For statistiske værdier / beskrivelse med mere vedrørende de enkelte prøver, se katalog.

Dateringsdiagram som angiver årringskurvernes indplacering på en tidsskala. Hvert rektangel repræsenterer en årringskurve.

n424001a.d
 A9680 Saxegaardsgata 17 Oslo PD1116.1005
 Raw Ring-width PISY data of 67 years length
 Dated AD1447 to AD1513
 0 sapwood rings and no bark surface
 Average ring width 80.40 Sensitivity 0.19
Interpretation: after AD1554

n424002a.d
 A9680 Saxegaardsgata 17 Oslo PD1113.1005
 Raw Ring-width PISY data of 87 years length
 Dated AD1396 to AD1482
 0 sapwood rings and no bark surface
 Average ring width 101.90 Sensitivity 0.22
Interpretation: after AD1523

Kryds-datering absolut

Årringskurverne er søgt dateret ved hjælp af relevante grund - og referancekurver for gran og fyrretræ fra det sydlige Norge (se tabel)

Referencer:

Anvendt splintstatistik for fyrretræ ca.40-90

For *t*-værdi:

Baillie, M.G.L. & J.R.Pilcher, 1973: A simple cross-dating program for tree-ring research. *Tree-Ring Bulletin* 33, pp. 7-14.

Ved undersøgelsen er der, udover laboratoriets egne grund- og referencekurver, anvendt kurver, som er stillet til rådighed af Thomas S. Bartholin (Scandinavian Dendro) og Terje Thun (NTNU).

kurver	-	-	N424m002	
-	start	dates	AD1396	
-	dates	end	AD1513	
Hedmark	AD1356	AD1852	4.75	hedmark mk 133 prover 2007 CATRAS TB 13.1.2007
NMOslo11	AD1337	AD1577	3.64	Oslo div Bispe lok 21 timber mean made nb 6/3/2020
nomk0501	AD1319	AD1856	3.52	BUSKERUD/OESTLANDET
nomk0505	AD871	AD1988	3.76	mk oestlandet 99200001
nomk0707	AD1223	AD1852	4.30	Telemark 102 gode hele
Oslo2014	AD947	AD1554	4.71	Oslo 2014 TT nomk0204
n226m010	AD1271	AD1806	3.78	A9112 Gæstgiveri Skjernøsund 46 timber mean
nomk0803	AD1345	AD1780	5.03	AUST-AGDER MK FYR 1345-1780
supersyd	AD1345	AD1864	3.87	nomk08+09 CATRAS TB 17.1.2005
VA_2011_3	AD1223	AD1879	3.07	Vest-Agder med Aaseral 316 timber
VAAuAaser	AD1353	AD1879	3.10	Vest-Agder uden Aaseral 225 timber
aam01 indl	AD1254	AD1744	4.14	AAm01 Aust Agder indenlands [Setesdal]

Tabel: Absolut datering. t -værdier for kryds-datering med grund- og referencekurver. For t -værdier se Baillie & Pilcher, 1973.